

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

Ker se oni odpadki, katere samo trgovec s cunjami dovaža tovarnarju umetne volne po karbonizaciji očistijo in pri tekstilni industriji kot izdelano blago pridejo še v valjavnico, bode pač težko dokazati škodo, ki nastane vsled uporabe tu omenjenih odpadkov. Volna od cunj se rabi samo za izdelovanje posteljnih odej. Prepoved izdelovanja volne od cunj za oblačila in druge s človeškim telesom dotikajoče se stvari bi bila nabiralcem cunj, izdelovalcem umetne volne, kakor tudi izdelovalcem posteljne odeje itd. v škodo.

Odsek se strinja s temi nazori udeleženih krogov ter predlaga:

Slavna zbornica naj v zmislu tega poročila izreče svoje mnenje.

Predlog se vsprejme.

X. Gospod zbornični svetnik Ivan Baumgartner poroča o dopisu podružnic avstro-ogerske banke v Ljubljani, s katerim naznanja, da bode mesto umršega cenzorja g. Gustava Tönniesa zopet treba izpolniti ter ob enem prosi zbornico, naj v zmislu člana 40 in 64 bančnih pravil za to mesto nasvetuje tri gospode. Tej prošnji ustrežaje, stavi odsek predlog:

Slavna zbornica naj za izpraznjeno cenzorsko mesto pri podružnici avstro-ogerske banke v Ljubljani nasvetuje naslednje gospode: Alfr. Ledeniga, F. M. Regorscheka in Karola Pollaka.

Predlog se vsprejme.

XI. Gospod zbornični svetnik Fr. Ks. Souvan poroča o dopisu c. kr. okrožne sodnije v Rudolfovem, katera naznanja, da s koncem leta 1886. poteče poslovna doba tamošnjim prisustovalcem pri trgovinskem sodišči: gg. Antonu Kalčiču, Jos. Ogoreutzu, Adolfu Pauserju in Ivanu Surzu; c. kr. okrožna sodnija prosi zbornico, naj predlaga nove prisustovalce. Po ministerialnem ukazu z dne 2. decembra 1864., drž. zak. št. 89, treba je za štiri izpraznjena mesta predlagati šest protokoliranih trgovcev, ker pa je v Rudolfovem samo pet, ne šest takih protokoliranih trgovcev, mora zbornica tudi samo pet jih predlagati. Odsek torej stavi predlog:

Slavna zbornica naj izvoli predlagati naslednje gospode: Antona Kalčiča, Josipa Ogoreutza, Adolfa Pauserja, Iv. Surza in Iv. Krajca.

Predlog se vsprejme.

XII. Gosp. zbornični svetnik M. Krenner poroča o dopisu trgovinske in obrtne zbornice v Brodiju, katera prosi, naj bi jo zbornica podpirala pri njeni prošnji zaradi spremembe §. 6 zakona za trgovinske zbornice, zadevajoč poklicanje naslednika. Predlagana sprememba zahteva, naj se pri volitvi pokliče oni naslednik, kateri ima neposredno za prvoizvoljenim najprvi največ glasov; v slučajih pa, da bi ne bilo umestno poklicati naslednika, razpiše naj se nova volitev.

Odsek je ta predlog na vse strani temeljito premislil ter našel, da bi bilo pač težko določiti, koliko glasov da mora imeti naslednik, da se more poklicati;

dalje, da v nekaterih kategorijah izvoljeni tudi deset glasov nimajo in da ima v teh kategorijah naslednik večkrat dva do tri glasove; konečno, da bi nova volitev prouzročala prevelike stroške. Z ozirom na to, meni odsek, da bi ne bilo umestno, da bi se §. 6 zakona za trgovinske zbornice v gorenjem zmislu spremenil ter predlaga:

Slavna zbornica naj prošnje ne podpira.

Predlog se vsprejme.

(Dalje prihodnjič.)

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

52.

Mrožji lov.

(Konec.)

Vkljub temu se ne vé, ali bi bili zmagali ali ne, da nam ni nekoliko močnih valov barčice nenadoma, in se vé da na našo srečo, porinilo k veliki ledeni plošči. Sedaj smo bili rešeni nevarnosti, da bi nas mroži prevrnili. Da jih ne bode za nami na led, tega smo si bili tudi svesti, kajti noge so imeli uže zeló razmesarjene, a če tudi dojdejo, upali smo, da jih prevladamo, ker se vé, da je ta žival neizrečeno neukretna na ledu. Poskakali smo brzo iz barčice uže zeló poškodovane, ter jo potegnili za seboj na led. Vsi mroži, ki so zbog ranjenih nog komaj plavali, obrnili so, in splavali na svoje poprejšnjo ležišče. Samo eden, največi, meril je za nami. Ena noga mu je bila vsa razmesarjena, druga pa je bila še cela in zdrava, razen tega je bil močno tudi s sulicami ranjen po vratu in v oko. Besen je bil na vso moč. Da ga ubijemo, o tem ni bilo dvcmi, če le dojde za nami. Začeli smo ga vabiti za seboj na led. Res je priplaval za nami, veslal nekaj časa okolu ledene ploče, ter gledal in pomerjal, kje bi se s pomočjo močnih čekanov na vrh pognal. Konečno je spravil zavajeno in težko svoje truplo na led. Koj se je spustil proti nam. Umikali smo se mu nalašč, in metali kosce ledu vánj, da bi ga tako daleč od vode zvbili, kajti čim dalje bode od vode, tem bolje za nas.

Naposled smo obkolili mroža z vseh strani, ali to njega ni motilo čisto nič, vrgel se je proti onemu napadalcu, ki mu je bil najbliži. Ta hip je dobil s sekuro še po zdravi nogi. Zatulil je, pal na trebuh, ter poskušal čekana zasaditi v led, da bi ga predrl in šinil v vodo, v svoj element. Sedaj smo planili vsi po njem. S sulicami smo ga prevrnili na hrbet. Bodli smo in bodli, rana se je pokazala za rano, kri je curkoma lila, mrož je napenjal poslednje svoje sile, da bi se rešil, a naposled je omagal in mrtev obležal.

Bil je pa tudi uže skrajni čas; tuljenje njegovo je vzdignilo druge, da so se vračali pomagat mu. Nam se ni ljubilo čisto nič, da bi se še en pot sprijeli z nevarnimi in divjimi mroži, sklenili smo toraj, da plen in sebe v varnost spravimo. V največi naglici smo privezali vrvi ob sulice, ki so tičale v truplu mroževem, ter ga vlekli v vodo k barčici. Na srečo vračajoči se

mroži zaradi ranjenih nog in drugotnih ran niso mogli brzo plavati, toraj smo imeli še toliko časa, da smo vrvi z mrožem v zadnjem koncu barčice pritrdili, in vesla v roke vzeli. Mroži so bili uže blizo, ko smo z vesli ob vodo vdarili. Veslali smo tako brzo, da nam je pot curkoma lil po obrazu, da-si je bilo mraza 35° R. Mroži so začeli zaostajati, in ko so sprevideli, da nič ne dosežejo, vrnili so se vsi. Mi pa smo se oddihovali, ko se je njih divje tulenje čedalje bolj pozgubljalo v daljavi.

Srečno smo se povrnili v zatok na brod, kjer so nas z vriskanjem sprejeli. Meso ubitega mroža nam je šlo v slast, z maščobo smo si delali luč, in iz trde kože, zrezane na jarmena, dobili smo trdnih, močnih vrvi. Največ pa so bili vredni beli zobje. Lepši so in draži od slonove kosti, posebno zato, ker ne porumené. Iz njih ponarejajo človeške zobe, ki se stavijo škrbastim ljudem.

Vse žive dni ne pozabim tega lova, pa truda, trpljenja in strahu, ki sem ga bil prebil.

Politične stvari.

Iz izrednega zasedanja delegacij.

V izrednem času in za izreden kredit sklicane delegacije, ki so se v Buda-Peštu zbrale dne 1. marca, prejele so v posvetovanje sledeči predlog skupnega ministertva zaradi privolitve izrednega kredita 52½ milijonov goldinarjev:

„Akoravno je potreba po miru splošna in vse vlasti želé, da se mir ohrani, je vendar-le splošen političen položaj Evrope tak, da ne le vse merodajne države kontinenta, temveč celó one, ki so vojaško manj pomenljive v ohranjenje miru in pa da bi bile vsaki nevarnosti kos, izredne vojniške priprave preskrbujeje in največje žrtve prinašajo, da svojo brambovsko moč ojačijo.

V očigled teh činov tudi skupna vlada vkljub vsem ozirom na denarni položaj ni smela zamuditi, pri času še gledati na neizogibne priprave v ta namen, da je razvoj nepričakovanih dogodov države ne iznenadi.

Te izredne naprave in izdatki, pri katerih je vsaka misel na ofenzivo izključena, zahtevajo tudi izrednih sredstev, in je skupna vlada po vestnem preiskavanji neodlašljivih potrebščin za zgoraj navedene namene vse stroške izračunala na 52½ milijonov goldinarjev.

Skupna vlada je v prvi vrsti najnujnejše priprave v poštev vzela s potrebščino 24½ milijonov gold. (od teh 1½ milijona za mornarico) ter je od teh v nadi poslednjega odobrenja uže porabila 16·2 milijonov (od teh 1·2 milijonov za mornarico).

Visoka delegacija državnega zbora se tedaj naprosi skleniti:

Skupni vladi se za 16·2 milijonov gold. a. v., katere je izdala za uže izvršene vojne priprave (med temi 1·2 milijonov za mornarico), da (indemnitet) poslednje odobrenje in ob enem pooblastilo, za daljne nuje priprave porabiti 8·3 milijonov gold. a. v.

Dalje se skupna vlada pooblasti v porazumljenji z vladama obeh državnih ozemelj monarhije za neizogibne in nuje potrebne potrebščine vojne, ako take nastanejo, porabiti še do svote 28 milijonov a. v. (od teh 2 milijona goldinarjev za mornarico).

Za pokritje te svote skrbeti je po ustavni poti.

Na Dunaji meseca februarija 1887.

Kalnoky l/r.

Arthur grof Bylandt l/r.,
feldzeugmeister.“

Kallay l/r.

O tem predlogu posvetoval se je budgetni odsek delegacije avstrijske v dveh obširnih sejah, v katerih je vojni minister v zaupnem razgovoru nadrobno razložil, po čem se je in se bode porabil zahtevan kredit; ta pojasnila dopolnil je poveljnik mornarice in je razložil sedanji politični položaj minister Kalnoky v obče z besedami, da se naše razmere z unanjimi državami niso od zadnjega rednega zasedanja nič spremenile in izrekoma, da niso postale neugodnejši.

Konec razprave bil je ta, da je budgetni odsek vladin predlog sprejel soglasno, minuli petek pa tudi avstrijska delegacija po kratkem, jedernatem priporočilu dr. Matuša ves predlog brez razgovora soglasno. — Kolikor se čuje, sprejel se bode tudi v ogerski delegaciji predlog nespremenjen in soglasno.

Uvodni govor dr. Matušev se glasi: Klic visokega vladarja slušajoč zbrala se je visoka delegacija, da pretresava izredni kreditni predlog skupne vlade in da o njem ustavnim potom sklepa.

Budgetni odsek in prevagujoča večina vseh členov delegacije preiskavala in pretehtavala sta naznanila in pojasnila skupne vlade, katera so se dajala s potrebno odkritostjo in temeljitostjo in soglasnost sprejetja vladnega predloga v sredi budgetnega odseka je neovrgljivi dokaz za tehtnost dokazov, o potrebnosti naredeb.

V zavesti resnobe našega denarnega položaja, navdani neizogibnosti zahteve, da se konečno uvede ravnotežje v državnem gospodarstvu, katera se po enakih izrednih zahtevah zmiraj zopet odlašja v daljno prihodnost, si budgetni odsek ni mogel prikrivati posledic splošnega položaja, ki je od nas vseh popolnoma neodvisen; ta položaj naklada vsem poklicanim krogom kot prvo in neizogibno dolžnost varovanje države, zmožnost njenega branjenja na vse strani in nasproti vsem slučajem. Z zadostenjem čul je budgetni odsek zagotovljenje od strani vodstva vnanjih zadev, da naši državi ni nič tako oddaljenega, kot napadujoče postopanje, da je najviše načelo naše politike ohranjenje za nas častnega miru. In v zagotovljenje tega miru, ne za pripravljanje vojske, katere vsi skupaj ne želimo, pa se je tudi ne bojimo, ker namenjene so svote, o katerih imamo glasovati.

To glasovanje naj zopet in pred vsem svetom priča, da ta država, katere različni deli so še danes marsikomu nerazumljivi, da je ta država pri vsi svoji različnosti dežel in narodov vsem svojim pristašem draga skupna